

Yksikön nimi Sahalahden päiväkoti
Yksikön johtaja Anna-Kristiina Nieminen

12.09.2022 Päivämäärä

1. Yhteystiedot

Sahalahden päiväkoti
Kurviksenkuja 6
36420 Sahalahti

Varhaiskasvatusyksikön johtaja

Anna-Kristiina Nieminen
anna-kristiina.nieminen@kangasala.fi 050 598 3260

Vastuopettaja

Jussi Kangas 050 4499542
jussi.kangas@kangasala.fi

Sahalahden päiväkodin henkilökunta

Varpuset

varpuset@kangasala.fi 040 133 6662

Peukaloiset

peukaloiset@kangasala.fi 040 133 6661

Kivitaskut

kivitaskut@kangasala.fi 040 133 6660

Peipposet

peipposet@kangasala.fi 050 567 0562
(KV4 alakerrassa, Sälssinkuja 2 36420 Sahalahti)

Pääskyselä (esiopetus)

paaskyselä@kangasala.fi 040 133 6659
(Sahalahden monitoimitalon tiloissa, Kurviksenkuja 2 36420 Sahalahti)

Talitiitit

talitiitit@kangasala.fi

(Sahalahden seurakuntatalon tiloissa) 044 4813171

Alueen varhaiskasvatuksen erityisopettaja

Pirkkoliisa Kunelius- Niskanen 050 4131349

Sahalahden päiväkoti on iltahoitoyksikkö, päiväkoti on avoinna ma-pe 5.30 - 22.00

2. Kehittämiskohteet

Kangasalan kaupungin varhaiskasvatuksen yhteiseksi tavoitteeksi toimintakaudelle 2022-2023 on huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön vahvistaminen, sekä varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen pedagogisesta toiminnasta ja arjen käytännöistä tiedottaminen huoltajille.

Luottamuksellista ja hyvää suhdetta huoltajin lähdetän luomaan vanhempien kanssa jo alusta lapsen aloittaessa varhaiskasvatuksessa. Huoltajille kerrotaan alkukeskustelussa heidän mahdollisuksistaan olla osallisena varhaiskasvatuksessa monilla eri tavoilla. Lisäksi huoltajille kerrotaan vanhempainilloista, vasukeskusteluista, sekä erilaisista tapahtumista joita päiväkodilla järjestetään. Päiväkodilla toimii vanhempainkerho, josta myös kerrotaan vanhemmille aloituskeskustelussa.

Tärkeitä yhteistyön muoto on päivittäiset tapaamiset huoltajien kanssa. Henkilökuntaa kohtaa huoltajat sensitiivisesti huomioiden jokaisen perheen ja lapsen yksilönä. Lapsen ja asioista keskustellaan päivittäin kunnioittavasti rakentavasti sekä myönteisesti. Hyvän yhteistyön luomisen kannalta on erittäin tärkeää, että vaikeistakin asioista keskustellessa pidetään positiivisuus mielessä ja luodaan huoltajalle luottamusta varhaiskasvatukseen ryhmään, sekä henkilökuntaan.

Erittäin tärkeitä luottamuksen ja yhteistyön rakentamisen paikkoja ovat myös lapsen varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelut, eli vasukeskustelut. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmassa eli vasussa yhdistyvät lapsen, huoltajien sekä kasvattajien näkemykset lapsen edusta ja tarpeista. Vasukeskustelussa keskustellaan huoltajien kanssa myös heidän toiveistaan ja ajatuksistaan yhteistyön ja osallisuuden suhteen, sekä kerrotaan jo olemassa olevista tavoista ja toiminnoista. Vasukeskustelussa voidaan kysyä perheeltä myös suostumus yhteistietojen antamiseen muille saman lapsiryhmän perheille, mikä tulee ryhmän perheiden verkostoitumista ja rakentaa yhteisöllisyyttä.

Perheiden keskinäistä verkostoitumista tukevat myös erilaiset päiväkodilla järjestettävät tapahtumat (mahdolliset covid-19 rajoitukset huomioon ottaen).

Arjen tiedottamista tehdään useilla eri tasoilla sekä eri välineillä ja eri ympäristöissä. Päivittäin perheitä tiedotetaan arjesta tuonti- ja hakutilanteissa suullisesti. Arjen pedagogiikkaa avataan huoltajille ja kerrotaan mitä tänään, on opittu. Tarkemmin arjen pedagogiikkaa avataan viikkokirjeissä, joissa kerrotaan, mitä ryhmässä on tehty, ja miten vasu näkyy arjen toiminnassa. Vasun näkyväksi tekemiseen käytetään myös erilaisia pedagogisen dokumentoinnin keinoja ja välineitä, jotka myös näkyvät vanhemmille. Esimerkiksi erilaisia pedagogisia vasuseiniä, missä avataan toiminnan suunnittelun

taustalla olevia asioita ja visuaalisesti tehdään lasten arkea huoltajille todeksi mm. valokuvilla, piirustuksilla jne.

Digitaalisuus ja erilaiset tieto- ja viestintätekniset välineet ovat osa varhaiskasvatusta ja niitä käytetään myös arjen tiedotukseen ja yhteistyöhön vanhempien kanssa. Päivittäisessä käytössä ryhmissä on päikkysovellus, jonka kautta viestitään vanhempien kanssa. Päikyssä lähetetään perheille sekä viestejä että kuvia, joissa kerrotaan arjesta. Kuvien yhteyteen voidaan avata tarkemmin kuvassa olevan toiminnan pedagogiikkaa.

Ryhmiä on mahdollista käyttää tiedottamisen ja pedagogisen dokumentoinnin välineenä instagramia, joka toimii nopeana ja helppona väylänä vanhemmalle päästä osalliseksi lapsen päivästä. Mitä enemmän vanhempi tietää lapsensa arjesta ja pedagogiikasta, sitä helpompi häntä on myös osallistaa mukaan toiminnan suunnitteluun, arviointiin ja toteuttamiseen. Henkilökuntaa kerää huoltajilta tulleet ideat, havainnot ja palautteet sekä käsittelee tiimissä ja hyödyntää toiminnan suunnittelussa.

Arjen käytäntöjä ja pedagogiikkaa tehdään vanhemmille tutuksi myös syksyisin pidettävässä vanhempainillassa sekä sanallisesti että kuvamateriaalia käyttäen. Jokainen ryhmä pitää syksyllä oman vanhempainillan. Vanhempainillan sisällöstä jaetaan jälkikäteen myös kooste, jotta tieto tavoittaa kaikki perheet.

Toimintavuoden aikana sekä opettajien pedatiimi, tiimi, että muut erilaiset kokoonpanot vievät eteenpäin ja arvioivat näiden tavoitteiden toteutumista, jakavat ideoita sekä kehittävät uusia keinoja ja välineitä eteenpäin pääsemiseksi. Pedagogisen keskustelun ohjenuorana toimii uusi elokuussa 2022 päivitetty Kangasalan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma, jonka jalkauttaminen on myös tämän toimintakauden tavoite.

Sahalahden päiväkodin omiksi kehittämiskohteiksi on nostettu

- * **työhyvinvoinnin lisääminen** (työyhteisön näkökulma)
- * **yhteisöllisyyden lisääminen** (toimintakulttuurin näkökulma)
- * **lasten ja huoltajien osallisuuden lisääminen** (varhaiskasvatussuunnitelman näkökulma)

Työyhteisössä toimitaan niin, että kaikkien on mukava olla töissä. Positiivisella asenteella ja kannustavalla palautteella jokainen voi olla tukemassa työkaverin työssä jaksamista. Avoin vuorovaikutus ja asioiden puheeksi ottaminen auttavat hyvän työilmapiirin ylläpitämisessä. Työyhteisössä otetaan yhteiseen pohdintaan vahvuudet ja mietitään yhdessä erilaisia keinoja työilmapiirin parantamiseen ja yhteisöllisyyden rakentamiseen. Näitä vahvuuksia, keinoja ja menetelmiä kootaan yhteen ja tuodaan tietoisuuteen erilaisissa tilanteissa. Toimintakauden aikana pidetään työhyvinvointiin ja yhteisöllisyyteen keskittyvä pedagoginen ilta.

Ryhmiä välistä yhteistyötä lisätään edelleen, saman ikäryhmän lapset eri ryhmistä kootaan useammin toimimaan yhdessä ja esiopetusryhmä tekee yhteistyötä alkuopetuksen kanssa.

Lapsen osallisuus näkyy lapsen mahdollisuutena tulla kuulluksi. Lapset suunnittelevat, toteuttavat ja arvioivat toimintaa yhdessä henkilöstön kanssa oman ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti. Varhaiskasvatuksen tehtävä on tukea lasten kehittyviä osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja sekä kannustaa oma-aloitteisuuteen. Kiinnitetään erityistä huomiota

siihen, että osallisuus näkyy kasvavassa määrin toiminnan lisäksi eri tavoin myös suunnittelussa ja arvioinnissa

Huoltajien osallisuus toteutuu päivittäisissä kohtaamisissa ja keskusteluissa, varhaiskasvatussuunnitelmien laadinnassa, vanhempainilloissa ja päiväkodin tapahtumissa ja juhlissa. Vuosittain toteutetaan myös asiakaspalautekysely.

Osallistumalla vanhempainkerhon toimintaan huoltajat pääsevät tuomaan esille ajatuksiaan ja toiveitaan ja vaikuttamaan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Toiminta vanhempainkerhossa mahdollistaa myös perheiden verkostoitumista.

3. Toimintaperiaatteet

Sahalahden päiväkodissa toimitaan kuudessa varhaiskasvatusryhmässä, joissa yhdessä on myös esiopetusta.

Päiväkoti on iltahoitoyksikkö, joka tarjoaa varhaiskasvatusta iltaisin klo 22 asti.

Toiminta ja sen suunnittelu pohjautuvat valtakunnalliseen ja Kangasalan kaupungin varhaiskasvatus - ja esiopetussuunnitelmaan, ja apuna käytetään toiminnan vuosikelloa.

Muita toimintaamme ohjaavia asiakirjoja ovat:

- Kangasalan kaupungin varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukion kansainvälisyys ja globaalikasvatussuunnitelma
- Kangasalan kaupungin varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelma Kulttuuripyräys

Kaikissa päiväkodin ryhmissä laaditaan toimintakausittain ryhmän toimintasuunnitelma, johon toimintaa ohjaavien asiakirjojen lisäksi vaikuttavat lasten henkilökohtaiset varhaiskasvatus - ja esiopetussuunnitelmat sekä lasten ja huoltajien toiveet.

Vuosittain päivitetään myös turvallisuussuunnitelma ja henkilöstön ensiapuosaaminen ja toimintavalmius hätätilanteessa.

Tärkeimpinä arvoina päiväkodissa ovat turvallisuus, hyväksyvä ja kannustava ilmapiiri, leikki ja hyvät tavat. Lasten sensitiivinen kohtaaminen ja jokaisen lapsen huomioiminen yksilönä luovat pohjan laadukkaalle varhaiskasvatukselle.

Toiminnan lähtökohtana on lapsen oikeus viettää päivänsä fyysisesti ja psyykkisesti turvallisessa ympäristössä ja hyväksyvässä ja lämpimässä ilmapiirissä. Hyvässä oppimisympäristössä jokaista lasta kunnioitetaan, kuunnellaan ja hänen mielipiteitään arvostetaan.

Tunnekasvatus, ohjaaminen empaattiseen toimintatapaan ja kiusaamistilanteisiin puuttuminen ja ristiriitatilanteiden ohjattu ratkaiseminen kuuluvat jokaisen ryhmän arkeen. Lapsia ohjataan avarakatseisuuteen ja toisen tasavertaiseen huomioimiseen ja kunnioittamiseen. Toiminnassa huomioidaan lasten ja perheiden erilaiset kulttuurit ja katsomukset ja niihin liittyvät tavat ja juhlit.

Lapsi nähdään aktiivisena osallistujana ja oppijana ja lapsia kiinnostava, tavoitteellinen ja sopivasti haastava toiminta innostaa oppimaan lisää. Lasten mielenkiinnon kohteet huomioidaan toiminnan suunnittelussa ja pidempikestoisten projektien aihepiireissä.

Arjen päivittäisissä tilanteissa harjoitellaan tärkeitä elämän perustaitoja, pukemista, riisumista, ruokailua, kaveritaitoja, malttamista ja pettymysten sietoa. Aikuisen rooli on olla läsnä, auttaa, tukea ja kannustaa.

Leikkiä ja sen kautta tapahtuvaa oppimista arvostetaan ja leikki eri muodoissaan kuuluu jokaiseen päivään. Leikki ja liikkuminen ovat lapselle tärkeitä ja niihin kannustetaan, niissä ohjataan ja niissä tarvittavia taitoja harjaannutetaan monipuolisesti. Leikki- ja oppimisympäristöjä suunnitellaan ja muutellaan tarpeen mukaan. Tilajärjestelyin mahdollistetaan sekä aktiivinen toiminta, että rauhallinen puuhastelu. Välineet ja tarvikkeet ovat lasten saatavilla ja koko päiväkodin tiloja hyödynnetään monipuolisesti.

Ulkoilu ja liikunta ovat myös tärkeässä asemassa päivittäin. Ryhmät retkeilevät aktiivisesti päiväkodin lähiympäristössä, joka tarjoaa mahdollisuuksia monipuoliseen liikkumiseen. Sisäliikuntatilana käytetään myös Sariolan koulun liikuntasalia.

Kestävän elämäntavan esiin nostaminen kaikissa arjen toiminnoissa on osa päiväkodin pedagogiikkaa. Valinnoista ja niiden merkityksestä keskustellaan lasten kanssa ja ohjataan heitä vastuulliseen suhtautumiseen luontoa ja ympäristöä kohtaan. Edistämme myös tilojen ja välineiden yhteiskäyttöä, säästämistä, korjaamista, uusiokäyttöä ja kierrättämistä.

Kaikissa ryhmissä toimintaa toteutetaan pienryhmissä, mikä tarkoittaa sitä, että yhden lapsiryhmän lapset on jaettu vielä kolmeen pienempään ryhmään, joissa toimitaan aamupäivät. Ryhmien kokoonpano ja toiminnan kesto vaihtelevat ryhmien ikärakenteen, lasten tarpeiden ja toiminnan sisällön mukaan. Pienryhmällä on oma kasvattaja, joka toimii ryhmän kanssa, havainnoi ja dokumentoi toimintaa.

Kun toimitaan pienryhmissä, lasten sosiaalisen vuorovaikutuksen kuormitus kevenee ja pienemmässä ryhmässä on helpompi rohkaistua ilmaisemaan itseään, toiveitaan ja tunteitaan. Pienryhmissä toimiminen auttaa myös toiminnan ja erityisesti siirtymätilanteiden porrastamisessa. Toiminta on kiireettömämpää, sujuvampaa ja lasten huomioiminen yksilöllisempää. Melutasokin saadaan pysymään pienempänä, kun tilassa on vähemmän lapsia kerralla.

Yhteisöllisyys on asia, jota haluamme päiväkodissa kehittää. Tavoitteena on lisätä osastojen välistä ja koko talon yhteistä toimintaa, jakaa hyviä käytäntöjä ja osaamista. Yhteistyö ryhmien välillä on päivittäistä. Aamulla ensimmäiset työntekijät ottavat vastaan kaikki päiväkotiin tulevat lapset. Samoin iltapäivällä / illalla työvuorossa oleva henkilökunta huolehtii kaikista paikalla olevista lapsista osastosta riippumatta. Henkilökunnan poissaolotilanteissa paikalla oleva henkilökunta siirtyy tarpeen mukaan ryhmästä toiseen, jotta suhdeluvut ovat lain mukaiset.

Toimintaa myös suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä. Välillä yhteinen toiminta on suunniteltua, välillä lapset voivat halutessaan puuhata ja leikkiä itse valitsemiaan leikkejä valitsemassaan tilassa yli ryhmärajojen.

Yhteisöllisellä toimintatavalla pyritään siihen, että kaikki lapset ja aikuiset tutustuisivat toisiinsa ja lapset saavat paitsi vaihtelua, myös laajemman kaveripiirin. Näin oppimisympäristökin tulevat hyödynnettyksi monipuolisesti ja tasa-arvoisesti.

Osa yhteisöllistä toimintatapaa on päiväkodin ja perheiden välinen yhteistyö ja yhteinen toiminta. Sekä lapsilla, että huoltajilla on mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin.

Lasten kanssa mietitään ja ideoidaan toimintaa ja sen erilaisia toteutustapoja ja tehdään pidempikestoisia projekteja, joita lasten ideat muovaavat. Päivittäisissä vuorovaikutustilanteissa ryhmänä ja yhden lapsen ja aikuisen välisissäkin keskusteluissa saadaan ja annetaan palautetta ja arvioidaan toimintaa. Toimintaa arvioidaan myös erilaisilla mittareilla, kuten hymynaamoilla ja peukuilla. Varhaiskasvatuksen yhteisen asiakastytyväisyyskyselyn osana on myös lapsille suunnattu kysely.

Vanhempainillat toteutetaan toiminnallisina ja osallistavina ja syksyllä ja keväällä järjestetään perheiden yhteinen tapahtuma, joissa huoltajilla on mahdollisuus ajatustenvaihtoon ja toisten perheiden kanssa verkostoitumiseen. Esiopetuksessa on perinteisesti järjestetty eskareille perheineen syksyn pimeä ilta - tapahtuma ja säiden salliessa kuutamohiihto helmikuussa, niin on tarkoitus toimia tänäkin vuonna. Perheet ovat tervetulleita myös päiväkodin jouluihin ja kevätjuhlaan. Yhteiset tapahtumat toki koronarajoitukset- ja ohjeet huomioiden.

Varhaiskasvatuspäivään kuuluu monipuolisen toiminnan lisäksi myös ruoka ja lepo. Päivittäin tarjotaan aamupala, lounas ja välipala. Iltahoitolapsille myös päivällinen klo 17.30 ja iltapala klo 20.

Lounaan jälkeen on lepoa, jonka toteutus vaihtelee ryhmittäin. Kaikilla on mahdollisuus lepoon ja halutessaan myös päiväuniin. Lepohetkellä lapsille luetaan ja kuunnellaan musiikkia. Ne, jotka eivät nuku, puuhailevat hiljaisten touhujen parissa, esimerkiksi pelailevat, piirtelevät, askartelevat tai rakentelevat.

Iltahoidossa oleville lapsille suunnitellaan päivälliseen jälkeen toteutettavaa pedagogista toimintaa yhteistyössä iltahoitoryhmän aikuisten ja lapsen oman ryhmän aikuisten kesken. Ilta-aikaan mahtuu myös rauhallista yhdessäoloa lasten tarpeita ja toiveita kuunnellen. Huoltajien kanssa voidaan sopia esimerkiksi iltatoimien tekemisestä päiväkodissa, jotta väsynyt lapsi voi mennä kotona suoraan nukkumaan.

4. Kehittäminen ja arviointikäytännöt

Koko päiväkodin toiminnasta vastuu on varhaiskasvatusyksikön johtajalla, joka tekee tiivistä yhteistyötä ryhmien kanssa. Ryhmissä pedagoginen vastuu toiminnasta ja sen suunnittelusta on ryhmän varhaiskasvatuksen opettajalla/opettajilla. Ryhmän moniammatillinen henkilökunta on tiimi, joka yhdessä suunnittelee, toteuttaa ja arvioi toimintaa.

Toiminnan suunnittelu ryhmissä aloitetaan kauden alussa, jolloin ryhmällä on mahdollisuus pitää laajempaa suunnittelua varten ns. pidennetty tiimipalaveri. Koko talon tiimisopimusta käsitellään syksyn toisessa pedaillassa. Ryhmät laativat omat toimintasuunnitelmansa syyskuun loppuun mennessä.

Ryhmän toimintasuunnitelmaan kirjataan toimintaa ohjaavien asiakirjojen pohjalta ryhmän tavoitteet, dokumentointi- ja arviointikäytännöt sekä arjen toimintatapoja.

Suunnitelmaa muutetaan ja päivitetään myöhemmin, kun lapsiryhmä tulee tutummaksi, huoltajien kanssa on käyty varhaiskasvatuskeskustelut ja saadaan lasten ja huoltajien ajatuksia ja toiveita osaksi suunnitelmaa. Lasten kanssa tehdään jatkuvaa suunnittelua ja arviointia. Palautetta ja kehittämisideoita saadaan paljon arjen tilanteissa ja keskusteluissa. Arviointimenetelminä lasten kanssa käytössä ovat ikätaso huomioiden mm. äänestykset, hymynaama-arvioinnit, peukutukset, haastattelut ja piirroukset. Pienimpien kanssa aikuinen havainnoi lasten eleitä, ilmeitä ja reaktioita toiminnan aikana. Näin tuemme lapsen kehittyviä osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja ja rohkaisemme omien ajatusten ja mielipiteiden esiin tuomiseen. lasten reaktioita, ajatuksia ja heiltä saatua palautetta dokumentoidaan kuvaamalla ja kirjaamalla muistiin.

Huoltajilla on mahdollisuus kertoa ajatuksiaan ja toiveitaan päivittäisissä kohtaamisissa ja keskusteluissa, lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa laadittaessa ja arvioitaessa, vanhempainilloissa sekä päiväkodin tapahtumissa ja juhlissa. Yhteyttä voi halutessaan ottaa myös kirjallisesti tai puhelimitse joko lapsen ryhmän aikuisiin tai varhaiskasvatusyksikön johtajaan. Haluttaessa voimme sopia myös rauhallista keskustelu-aikaa muulloinkin kuin saattotilanteissa.

Suunnittelua ryhmissä tehdään tarpeen mukaan päivittäin, viikoittain osastopalavereissa ja koko talon yhteisissä palavereissa, työryhmien palavereissa sekä varhaiskasvatuksen opettajien pedagogisissa työryhmissä ja sekä koko työyhteisön yhteisissä illoissa. Pääsääntöisesti joka toinen viikko pidetään käytännön asioihin ja tiedottamiseen keskittyvä koko työyhteisön viikkopalaveri ja joka toinen viikko kasvatustoimintaa ohjaava ja kehittävä pedagoginen palaveri.

Huoltajille toimintaa ohjaavat perusteet ja tehdyt suunnitelmat esitellään osastojen vanhempainilloissa ja niistä kerrotaan myös vasukeskusteluissa ja viikkokirjeissä.

Dokumentointia tehdään jatkuvasti, aineistoa kirjataan lomakkeille ja osaston muistioihin. Ryhmien käytössä on tietokoneet ja lpadit, joilla voidaan mm. kuvata lapsia ja toimintaa. Osa tiimeistä käyttää Hyvä päivä lapselle -kirjaa, johon myös havaintoja kirjataan. Toimintavuoden aikana kaikki ryhmät ottavat käyttöön Päikky-sovelluksen sähköisen varhaiskasvatussuunnitelman, jonka liitteeksi osa lomakkeista skannataan. Viikko- ja kuukausikirjeissä huoltajille menee sähköisesti tietoa suunnitelluista ja toteutetuista ryhmän asioista. Myös Päikky-sovellusta käytetään viestinnän välineenä.

Varhaiskasvatussuunnitelmat ja lapsen mahdollisissa tuen palavereissa todetut ja sovitut asiat kirjataan kaupungin varhaiskasvatuksessa yhteisesti sovitulla tavalla ja lomakkeet arkistoidaan ohjeiden mukaisesti varhaiskasvatuksen arkistoon.

Toimintaa ja suunnitelmien toteutumista arvioidaan jatkuvasti ryhmissä arjen keskusteluisa, tiimipalavereissa sekä kirjallisesti puolivuotisarvioinnissa ja toimintakauden päätteeksi tehtävässä toiminnan arvioinnissa. Varhaiskasvatusyksikön johtaja kokoaa arvioinneista koko yksikön yhteisen arvioinnin.

Varhaiskasvatuksessa toteutetaan vuosittain kaikille yksiköille yhteinen asiakaspalautekysely, jonka tulokset käsitellään työyhteisössä, niistä nostetaan kehittämiskohteita ja tuloksista ja kehittämissuunnitelmista tiedotetaan huoltajille sekä päiväkodin toimesta että koko kaupungin varhaiskasvatuksen näkökulmasta kaupungin nettisivuilla.

Henkilöstö osallistuu kaupungin järjestämiin varhaiskasvatuksen koulutuksiin, mahdollisuuksien mukaan myös ulkopuolisiin koulutuksiin.

Koulutusta järjestetään myös omassa yksikössä tai yhteistyössä toisen päiväkodin kanssa.

Osaamisen kehittämistä on myös aktiivinen osallistuminen pedagogisiin iltoihin, kasvattajakahviloihin ja työryhmiin, työnkierto ja ajankohtaisen kasvatuskirjallisuuden ja mediassa julkaistun aineiston seuraaminen.

5. Oppimisympäristö

Varhaiskasvatuksessa toimitaan sekä päiväkodin sisätiloissa, päiväkodin piha-alueella, että lähiympäristössä. Kaikki nämä yhdessä muodostavat oppimisympäristön. Hyvästä oppimisympäristöstä löytyy lapsille vaihtoehtoja mieluisaan tekemiseen, monipuoliseen ja vauhdikkaaseen liikkumiseen, leikkeihin ja peleihin sekä rauhalliseen oleiluun tai lepäämiseen. Muuntelemalla tiloja ja käyttämällä kaikkia tiloja yhteisesti ja joustavasti, tarjotaan monipuolisia virikkeitä ja mahdollisuuksia uusiin sosiaalisiin suhteisiin ja vahvistetaan lasten osallisuutta. Yhdessä toimiessaan lapset oppivat toisiltaan niin sosiaalisia taitoja, kuin vuorovaikutusta ja leikkitaitojakin. Myös aikuiset toimivat mallina lapsille. Aikuisen tehtävänä on turvata fyysinen ja psyykinen hyvinvointi ja turvallisuus, ohjata, opettaa, kannustaa ja edesauttaa lasten taitojen ja kaverisuhteiden kehittymistä olemalla mukana lasten toiminnoissa.

Sahalahden päiväkotijoukko sijaitsee Sahalahden kylätaajaman sydämessä. Sahalahden erityisyytenä on toisaalta maalaisuus kauempana kaupunkikeskuksesta, toisaalta teollinen tehdasympäristö. Alueen suuria työllistäjiä ovat Saarioisten ja Atrian elintarviketehtaat ja broilertuotanto.

Kylätaajamassa on myös Sariolan yhtenäiskoulu, jossa monilla päiväkotikäisillä on isompia sisaruksia. Meillä on mahdollisuus käyttää mm. koulun liikuntasalia, auditoriota ja talviaikaan pihan luistelujäätä. Päiväkodin lähiympäristössä on myös leikkipuistoja, metsä, liikuntareitti, kirjasto ja kauppakeskus kierrätyspisteineen. Näitä ryhmiä ahkerasti käyttävätkin tehdessään retkiä.

Sahalahden päiväkodin kuusi ryhmää sijaitsevat neljässä eri kiinteistössä. Kolme ryhmää varsinaisessa päiväkotirakennuksessa "päätalossa", yksi ryhmä vanhan kunnantalon alakerrassa, yksi ryhmä seurakuntatalolla ja esiopetusryhmä kirjastotalolla. Tämä tuo toisaalta haasteita yhteiseen toimintaan, toisaalta rauhoittaa ja tarjoaa mahdollisuuksia monenlaisiin toimintamalleihin.

6. Pedagoginen tuki

Varhaiskasvatuksessa lapsen kehitystä ja oppimista tuetaan lapsen tarpeiden edellyttämällä tavalla siten, että tuki muodostaa johdonmukaisen jatkumon varhaiskasvatuksen aikana sekä lapsen aloittaessa esiopetuksen.

Lapsen tuen tarpeen havaitsemisessa sekä tuen suunnittelussa ja toteuttamisessa yhteistyö lapsen, huoltajien, varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja varhaiskasvatuksen muun henkilöstön kesken on tärkeää. Tarvittaessa tehdään myös moniammatillista yhteistyötä kuntouttavien tahojen kanssa.

Kangasalla on inklusiivinen kolmetasoinen tuen malli; tuki, joka mahdollistaa tarvittaessa yleisen tuen lisäksi tehostetun tai erityisen tuen toimet. Siirryttäessä tuen tasolta seuraavalle lisääntyy annetun tuen intensiivisyys sekä erilaisten tukitoimien määrä. Tämä tarkoittaa sitä, että lapsen yksilöllisiä tukitoimia, kuten henkilökohtaista ohjaamista, toiminnan kuvittamista tai tukiviittomia lisätään tarpeen mukaan, jotta lapsen on helpompi toimia arjen tilanteissa ja osallistua toimintaan, saada onnistumisen kokemuksia ja positiivinen minäkuva kehittyä. Lähtökohtana tukitoimissa on aina lapsen etu ja lapsen oikeus tukeen, sekä inklusio eli tuen tuominen lapsen omaan ryhmään.

Tehostetun tuen ja erityisen tuen tasoille on vanhemmilla ennen tuen keskustelua kuulemistilaisuus, jossa he saavat tutustua etukäteen lapsen varhaiskasvatussuunnitelman sisältöön. Varsinaisessa keskustelussa vanhemmat ja henkilökunta laativat yhdessä lapsen tuen tavoitteet, sekä kirjaavat menetelmät. Tehostetun ja erityisen tuen tasosta varhaiskasvatustyöryhmän johtaja laatii hallintopäätöksen yhteistyössä erityisopettajan kanssa. Itse päätöksen päättämisestä vastaa yksikön johtaja.

7. Tiedottaminen

Pääasiallinen viestinnän väline vanhempien kanssa on päikkysovellus, jonka kautta lähetetään perheille viikko- ja kuukausikirjeet sekä muita ajankohtaisia tiedotteita. Päikkyä käytetään myös pedagogisen dokumentoinnin välineenä. Tiedottamiseen voidaan käyttää myös sähköpostia.

Kiireelliset asiat hoidetaan puhelimitse tai tekstiviestillä.

Myös varhaiskasvatustyöryhmän johtajan ja varhaiskasvatuksen hallinnon tiedotteita lähetetään sähköpostilla perheille. Päikky-sovelluksen kautta tulee mm. loma-aikojen varhaiskasvatuspalvelujen käyttöön liittyviä kyselyitä.

Tärkeistä asioista ja viikon tapahtumista tiedotetaan myös osastojen ilmoitustauluilla.

Esimies tiedottaa henkilökuntaa ajankohtaisista asioista yksikön yhteisissä talon palaverissa tai kiireellisissä asioissa viipymättä niitä, joita asia koskee joko suullisesti, sähköpostilla tai tekstiviestillä.

Yhteistyötahojen tiedottamisesta yleisissä asioissa huolehtii pääsääntöisesti esimies, lasten asioissa yhteistyötahoihin on yhteydessä ensisijaisesti ryhmän opettaja.

8. Yhteistyö

Huoltajien kanssa tehtävällä yhteistyöllä on tärkeä merkitys varhaiskasvatuksessa. Tavoitteena on yhteinen sitoutuminen lapsen terveen ja turvallisen kasvun, kehityksen ja oppimisen edistämiseen.

Yhteistyön muotoja varhaiskasvatuksen ja huoltajien välillä ovat aloituskeskustelu, päivittäiset keskustelut tuonti- ja hakutilanteissa, varhaiskasvatuskeskustelut, vanhempainillat sekä päiväkodin juhlat ja tapahtumat.

Päiväkodissa työskentelee konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja (veo), joka käy kaikissa ryhmissä ja jolta tarvittaessa voi pyytää konsultaatioapua.

Tärkeää yhteistyötä huoltajien kanssa tehdään myös suunniteltaessa lapsen mahdollisesti tarvitsemaa kehityksen ja oppimisen tukea.

Monialaisessa yhteistyössä lähtökohtana on aina lapsen etu.

Teemme yhteistyötä myös perusopetuksen, monenlaisten kuntouttavien tahojen ja erilaisten asiantuntijoiden kanssa.

Yhteistyötahojamme ovat mm:

- Sariolan koulu
- Perheneuvola, psykologit, puheterapeutit, fysioterapeutit, toimintaterapeutit sekä muut kuntouttavat tahot
- Lastenneuvola, Tays
- Sosiaalitoimi, perhetyö
- Kangasalan / Sahalahden kirjasto
- Pelastuslaitos
- Taksipalvelut

Tärkeä rooli arjessamme on **Kangasalan kaupungin ateria- ja siivouspalveluilla** sekä **kiinteistöhuoltopalveluilla ja muilla teknisen keskuksen palveluilla**.